

Dosarul nr.1a-483/23
1-22177393-02-1a-07032023

DECIZIE

03 mai 2023

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău,
în componența:
Președintele ședinței de judecată, judecător
judecători

Spoială Alexandru
Cecan Silvia
Gîrbu Silvia
Dimitriu Alina

grefier
cu participarea:
procurorului
avocatului
inculpatului

Tăut Dorina
Cazacu *****
Jereghi Marin

a judecat, în ședință publică, apelul procurorului declarat împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr.1-3208/2022 din 26 ianuarie 2023, în cauza penală privind condamnarea lui:

Jereghi Marin *****, născut la *****, de naționalitate moldovean, cetățean al Republicii Moldova, originar și domiciliat mun. *****, str. ***** 51/3, neangajat în câmpul muncii, nesupus militar, căsătorit, un copil minor la întreținere, studii medii, fără titluri speciale, grade de calificare și distincții de stat, posedă limba de stat, -

în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(2) lit.c) Codul penal.

Termenul de examinare a cauzei în prima instanță: 05 decembrie 2022-26 ianuarie 2023; în instanța de apel: 07 martie 2023 - 03 mai 2023.

Procedura de citare legal executată.

Procurorul pledează pentru admiterea apelului depus potrivit motivelor specificate în cererea de apel.

Avocatul inculpatului cât și inculptul solicită respingerea cererii de apel depusă de către acuzatorul de stat.

Asupra apelului, în baza materialelor din dosar și a argumentelor prezentate în ședința de judecată, Colegiul penal –

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei ***** (sediul Buiucani) nr.1-3208/2022 din 26 ianuarie 2023, a fost hotărât: 1) a-l recunoaște vinovat pe Jereghi Marin *****, de comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin (2) lit.c) Codul penal și a-i stabili acestuia pedeapsă penală sub formă de închisoare pe termen de 2 (doi) ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis. 2) În temeiul art.90 Codul penal, pedeapsa cu închisoare stabilită lui Jereghi Marin ***** prin prezenta sentință se suspendă condiționat pe un termen de probațiune de 4 (patru) ani, și nu va fi executată dacă inculpatul în termenul de probațiune nu va comite noi infracțiuni, totodată obligând inculpatul Jereghi Marin ***** să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului competent. 3) Obligația de supraveghere a inculpatului Jereghi Marin ***** se pune în sarcina Biroului de Probațiune, în baza art.261 alin.(1) Codul de executare. 4) Se încasează de la Jereghi Marin ***** în beneficiul lui Domentii Dmitrii prejudiciul material în sumă de 163 362,36 lei. 5) Se încasează de la Jereghi Marin ***** în beneficiul lui Domentii Dmitrii prejudiciul moral în sumă de 10 000 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Jereghi Marin *****, urmărind scopul de cupiditate, acționând cu intenție directă în vederea sustragerii bunurilor altei persoane, prin inducerea în eroare a unei persoane, sub pretextul cumpărării și importării din România în Republica Moldova a unui automobil de model „Nissan Qashqai”, anul fabricației 2014, la data de 29 februarie 2020, aflându-se la domiciliul părții vătămate Domentii Dmitrii Piotr situat pe str. ***** 14, mun. Chișinău. a dobândit ilicit de la acesta suma de 8 400 euro care, potrivit ratei oficiale de schimb stabilită de BNM la data de comiterii infracțiunii, constituia echivalentul a 163 362,36 lei, după care, eschivându-se până în prezent de la executarea obligațiilor asumate, a dispărut într-o direcție necunoscută, cauzându-i astfel părții vătămate Domentii Dmitrii Piotr o daună în proporții considerabile în sumă totală de 163 362,36 lei. Astfel, prin acțiunile sale intenționate Jereghi Marin ***** a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (2) lit. c) din Codul penal conform următoarelor semne calificative: *„escrocheria, adică sustragerea bunurilor altei persoane prin inducere în eroare, săvârșită cu cauzarea de daune în proporții considerabile”*.

3. Nefiind de acord cu sentința instanței de fond, procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul reprezentare a învinuirii în instanța de judecată, Balan Veaceslav la data de 03.02.2023 a depus apel prin care solicită admiterea acestuia, casarea parțială a sentinței Judecătoriei Chișinău, (sediul Buiucani), din 26 ianuarie 2023 pe cauza penală de învinuire a lui Jereghi Marin *****, în comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(2) lit.c) Codul penal și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a-l recunoaște pe Jereghi Marin ***** vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de

art.190 alin. (2) lit. c) Codul penal și a-i stabili o pedeapsă sub formă de 2 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis. În temeiul art.90 Codul penal pedeapsa cu închisoare stabilită de suspendat condiționat pe un termen de probațiune de 4 ani, cu aplicarea pedepsei complimentare privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita activitate ce ține de gestionarea resurselor materiale sau financiare pe un termen de 3 ani.

4. În argumentarea apelului declarat, procurorul apelant a invocat următoarele aspecte: acuzarea consideră că instanța corect a aplicat în speța dată, pedeapsa principală, însă a omis de a se expune asupra pedepsei complimentare privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate. Partea acuzării specifică că în situația dată, nu este atins scopul unei pedepse penale echitabile conform cerințelor art.75 Codul penal, deoarece în comparație cu alți condamnați ce au comis infracțiuni similare, cetățeanul Jereghi Marin *****, cărui prin sentința dată nu i-a fost aplicată pedeapsa complimentară, va putea în continuare, nestingherit să ocupe funcții sau să exercite activități ce țin de gestionarea resurselor materiale și financiare. În argumentarea poziției, atrage atenția, că potrivit art.190 alin. (2) lit.c) Codul penal, sancțiunea prevede pedeapsa: *„se pedepsește cu amendă în mărime de la 850 la 1350 unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 5 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 3 ani”*. Pe această linie de concluzie, specifică că, instanța ierarhic superioară, urmează să aplice pedeapsa complimenatră, prevăzută de Lege.

5. În cadrul ședinței instanței de apel, procurorul Tăut Dorina a solicitat admiterea apelului declarat cu aplicarea pedepsei complimentare potrivit solicitărilor invocate în textul apelului. Avocatul Cazacu ***** acționând în interesele inculpatului, cât și inculpatul Jereghi Marin au pledat pentru respingerea solicitărilor acuzatorului de stat. Partea vătămată Domentii Dmitri în ședința instanței de apel nu s-a prezentat din motive necunoscute, fiind întreprinse măsuri de înștiințare despre locul, data și ora examinării cauzei. Astfel că, Colegiul Penal consultând părțile și ghidându-se de rigorile art. 412 alin. (5) Codul de procedură penală, a dispus judecarea apelului în absența acestuia.

6. Audiind participanții la proces, cercetând probele administrate de instanța de fond și apreciindu-le din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate a primei instanțe în raport cu motivele apelului declarat, călăuzindu-se de intima convingere, Colegiul Penal al Curții de Apel ***** ajunge la concluzia de a admite cererea de apel declarată de procurorul în Procuratura mun. *****, Oficiul reprezentare a învinuirii în instanța de judecată, Balan Veaceslav împotriva sentinței Judecătoriei *****, (sediul Buiucani), din 26 ianuarie 2023 casând parțial această sentință și anume în partea

stabilirii pedepsei complementare, reieșind din următoarele considerente.

7. În conformitate cu art.400 alin.(1) Codul de procedură penală: *„sentințele pot fi atacate cu apel în vederea unei noi judecări în fapt și în drept a cauzei, cu excepția sentințelor pronunțate de către instanțele judecătorești privind infracțiunile pentru a căror săvârșire legea prevede exclusiv pedeapsă non-privativă de libertate”*.

8. Conform art.414 alin.(1)-(2) Codul de procedură penală: *„instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal”*. Prin urmare, declanșând o continuare a judecării cauzei în fond, apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucât odată declanșat, produce un efect devolutiv complet, în sensul că, provoacă un control integral atât în fapt, cât și în drept, în privința persoanelor care l-au declarat.

9. Conform art.415 alin.(1)-(2) Codul de procedură penală: *„instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: 1) respinge apelul, menținând hotărârea atacată, dacă: a) apelul a fost depus peste termen, cu excepția cazurilor prevăzute în art.402; b) apelul este inadmisibil; c) apelul este nefondat; 2) admite apelul, casând sentința parțial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art.409 alin.(2), și pronunță o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță; 3) admite apelul, casează sentința primei instanțe și dispune rejudecarea de către instanța a cărei hotărâre a fost anulată. Rejudecarea de către instanța a cărei hotărâre a fost anulată se dispune numai atunci când nu a fost citat inculpatul, nu i s-a asigurat dreptul la interpret, nu a fost asistat de un avocat sau au fost încălcate prevederile art. 33-35. Sentința poate fi casată numai cu privire la unele fapte sau persoane ori numai în ce privește latura penală sau latura civilă, dacă aceasta nu împiedică soluționarea justă a cauzei”*.

10. La caz, Colegiul penal notează că, la pronunțarea sentinței instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că, inculpatul Jereghi Marin a săvârșit infracțiunea imputată. Or, aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală sus-indicată și care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art.101 Codul de procedură penală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor. Astfel, Colegiul Penal reține că către prima instanță corect a ajuns la concluzia că acțiunile inculpatului Jereghi Marin, au fost corect încadrate în prevederile art.190 alin.(2) lit.c) Codul penal: *„escrocheria, adică sustragerea bunurilor altei persoane prin inducere în eroare, săvârșită cu cauzarea de daune*

în proporții considerabile”.

11. Colegiul penal reține, că sentința se contestă în partea neaplicării pedepsei complementare, temei pentru a interveni în sentință din oficiu, conform art. 409 alin.(2) Codul procedură penală, lipsește.

12. Conform art.7 alin.(1) Codul penal, la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală.

13. Conform art.61 alin.(1)-(2) Codul penal: *„ pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate. Colegiul penal reține că, individualizarea pedepsei este un proces personal – rezultat al propriei convingeri al instanței de judecată, ce nu trebuie conceput ca fiind un proces arbitrar, subiectiv, el implicând obligațiunea instanței de a stabili măsura pedepsei concrete infractorului necesară și suficientă pentru realizarea scopurilor legii penale și pedepsei penale”.*

14. Conform art.75 alin.(1)-(2) Codul penal: *„ persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. În cazul alternativelor de pedeapsă prevăzute pentru infracțiunea săvârșită, pedeapsa cu închisoare are un caracter excepțional și se aplică atunci când gravitatea infracțiunii și personalitatea infractorului fac necesară aplicarea pedepsei cu închisoare, iar o altă pedeapsă este insuficientă și nu și-ar atinge scopul. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei”.*

15. La stabilirea pedepsei și mărimea acesteia urmează a ține cont de criteriile de individualizare a pedepsei. Prin criteriile de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele de care instanța de judecată este obligată să se conducă în procesul stabilirii pedepsei și la aplicarea ei persoanei vinovate de săvârșirea

infracțiunii. Individualizarea pedepsei constă în obligațiunea instanței de a stabili măsura pedepsei concrete infractorului necesară și suficientă pentru realizarea scopurilor legii penale și a pedepsei penale. Pedepsa este echitabilă, când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune. Pentru stabilirea unei pedepse echitabile, instanțele de judecată trebuie să studieze multilateral, în deplină măsură și obiectiv, toate circumstanțele și datele care caracterizează atât negativ, cât și pozitiv persoana inculpatului și care au o importanță esențială pentru stabilirea categoriei și mărimii pedepsei.

16. Astfel, la individualizarea și stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului, instanța de apel ține cont de prevederile art.7,61,75 Codul penal și anume de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale familiei acestuia precum și de scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului.

17. Colegiul penal menționează că, pedeapsa penală este echitabilă atunci când este capabilă de a contribui la realizarea scopurilor pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane or, practica judiciară demonstrează că, o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit. Astfel, pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

18. Potrivit sancțiunii prevăzute de Codul penal pentru infracțiunea imputată lui Jereghi Marin *****, este prevăzută ca măsură de pedeapsă amendă în mărime de la 850 la 1350 unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 5 ani, în ambele cazuri cu privarea de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 3 ani, iar conform art.16 alin.(3) Codul penal se clasifică ca infracțiune mai puțin gravă.

Potrivit art.364/1 alin.(8) Codul de procedură penală: *„inculpatul beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare, cu muncă neremunerată în folosul comunității și de reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă”*.

19. Reieșind din prevederea precizată, limitele pedepsei principale prevăzute de art.190 alin.(2) lit.c) Codul penal, pentru inculpat vor constitui, cu

amendă în mărime de la 637,5 la 1012,5 unități convenționale sau cu închisoare de la 8 luni la 3 ani 4 luni.

20. În contextul evaluării primei instanțe se notează faptul că la pedeapsa ce urmează a fi aplicată lui Jereghi Marin *****, ținând cont de prevederile art. 364/1 Codul de procedură penală, de faptul că a comis cu intenție o infracțiune mai puțin gravă, nu se află la evidența medicului narcolog și nu se află la evidența medicului psihiatru, dar și de faptul că inculpatul anterior a fost găsit vinovat de comiterea infracțiunilor similare (f.d.49-50), a comis o nouă infracțiune intenționată mai puțin gravă, și-a recunoscut în totalitate vina, nu a recuperat prejudiciul cauzat, are la întreținere un copil minor, instanța de judecată consideră oportună stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani cu executare în penitenciar de tip semiînchis, aceasta se încadrează în limitele prevăzute de lege și rigorile stipulate de alin. (8) art. 364/1 Cod de procedură penală. De asemenea, Colegiul penal statuează, că termenul pedepsei stabilit inculpatului și modalitatea de executare a acesteia pusă în sarcina ultimului trebuie să fie în așa fel încât acesta să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare, iar aplicarea unei pedepse mai blânde, poate încuraja pe viitor săvârșirea altor infracțiuni.

21. În același context, potrivit prevederilor art.90 alin. (1) și (2) Codul penal: *„dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numai decît în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă. În acest caz, instanța de judecată dispune neexecutarea pedepsei aplicate dacă, în perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă pe care l-a fixat, condamnatul nu va săvârși o nouă infracțiune și, prin comportare exemplară și muncă cinstită, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat. Controlul asupra comportării celor condamnați cu suspendarea condiționată a executării pedepsei îl exercită organele competente, iar asupra comportării militarilor – comandamentul militar respectiv. Perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă se stabilește de instanța de judecată în limitele de la 1 an la 5 ani”.*

22. Având în vedere termenul pedepsei cu închisoarea stabilită inculpatului Jereghi Marin *****, ținând cont de faptul că acesta și-a recunoscut în totalitate vina, s-a căit sincer, nu se află la evidență la medicul narcolog și la medicului psihiatru, nu a reparat prejudiciul cauzat prin infracțiune, instanța de judecată conchide că suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoarea

și acordarea posibilității acestuia, ca în perioada de probațiune, prin comportare exemplară și muncă cinstită, să îndreptățească încrederea ce i s-a acordat, va oferi o mai bună protecție intereselor societății, decât izolarea vinovatului de societate.

23. Din aceste considerente instanța de apel susține poziția instanței de fond și remarcă că executarea pedepsei închisorii, stabilite lui Jereghi Marin ***** nu este rațională, motiv pentru care, potrivit prevederilor art.89 alin.(2) lit.a) și art.90 alin.(1) și (2) Codul penal, consideră necesar de a dispune, suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoarea, stabilite în prezenta sentință, pe o perioadă de probațiune de 4 (patru) ani, cu liberarea ulterioară de pedeapsă a lui Jereghi Marin ***** , cu condiția că acesta în perioada de probațiune nu va săvârși alte infracțiuni și prin comportare exemplară și muncă cinstită, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat de către instanță să restituie prejudiciul cauzat prin infracțiune părții vătămate, având o posibilitate reală în acest sens.

24. Colegiul penal reține că prima instanță just a aplicat pedeapsa principală, însă a omis de a se expune asupra pedepsei complementare privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate. În astfel de circumstanțe, se atestă că nu este atins scopul unei pedepse penale echitabile conform cerințelor art.75 Codul penal, deoarece în comparație cu alți condamnați ce au comis infracțiuni similare, cetățeanul Jereghi Marin ***** , căruia prin sentința dată nu i-a fost aplicată pedeapsa complementară, va putea în continuare, nestingherit să ocupe funcții sau să exercite activități ce țin de gestionarea resurselor materiale și financiare. În asemenea contur, Colegiul subliniază prevederile art.190 alin.(2) lit.c) Codul penal, sancțiunea prevede pedeapsa: „se pedepsește cu amendă în mărime de la 850 la 1350 unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 5 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 3 ani”. Pe această linie de concluzie, instanța investită cu verificarea legalității sentinței primei instanțe specifică că urmează a fi aplicată în privința inculpatului Jereghi Marin pedeapsa complementară prevăzută de normele penale.

25. Sintetizând circumstanțele reliefate, suprapuse la textele de lege enunțate, Colegiul Penal, ajunge la concluzia de a admite apelul procurorului, declarat împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr.1-3208/2022 din 26 ianuarie 2023, a casa parțial sentința supusă contestării și anume în partea stabilirii pedepsei complementare cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri.

26. În conformitate cu art.415 alin.(1) pct.1) lit.a), 417-418 Codul de procedură penală, Colegiul penal –

D E C I D E :

Se admite apelul procurorului, declarat împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr.1-3208/2022 din 26 ianuarie 2023, și casează parțial această sentință în partea neaplicării pedepsei complimentare și pronunță o nouă hotărâre în această parte potrivit modului stabilit pentru prima instanță după cum urmează:

lui Jereghi Marin i se aplică și pedeapsa complementară privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita activitatea legată de gestionarea resurselor materiale și financiare pe un termen de 3 (trei) ani.

Se menține celelalte prevederi ale sentinței.

Decizia este executorie și poate fi supusă recursului la Curtea Supremă de Justiție a Republicii Moldova în termen de 30 zile din momentul pronunțării deciziei integrale.

Decizia integrală pronunțată public la 14 iunie 2023, ora 14.00.

Președintele ședinței,
judecător

Spoială Alexandru

judecător

Cecan Silvia

judecător

Gîrbu Silvia